

3 1761 05912071 7

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
from
the estate of
MARTA GERGELY PASCU

ADY

VÉR ÉS

ARANY

NYOLCADIK
KIADÁS

BUDAPEST
ATHENAEUM-RT KIADÁSA

A „VÉR ÉS ARANY“-NAK EZT A
KIADÁSÁT AZ EDDIGI KIADÁSOK
GONDOS EGYBEVETÉSE UTÁN S
AZ ELSŐ KÖZLÉSEK SZEMMEL-
TARTÁSAMELLETT DR.FÖLDESSY
GYULA RENDEZTE SAJTÓ ALÁ.

1912 märe 23- 1924 märe 12.

Amüska

A HALAL ROKONA

AZ ANYÁM ÉS ÉN.

Sötét haja szikrákat szórt,
Dió-szeme lángban égett,
Csipője ringott, a büszke,
Kreol-arca vakított.

Szeme, vágya, eper-ajka,
Szíve, csókja mindig könnyes.
Ilyen volt a legszebb asszony,
Az én fiatal anyám.

Csak azért volt ő olyan szép,
Hogy ő engem megteremjen,
Hogy ő engem megfogadjon
S aztán jöjjön a pokol.

Bizarr kontyán ült az átok.
Ez az asszony csak azért jött,
Hogy szülje a legbizarrabb,
A legszomorúbb fiút.

Ő szülje az átok sarját
Erre a bús magyar földre,
Az új hangú tehetetlent.
Pacsírta-álcás síralyt.

Fénye sincs ma a szemének,
Feketeje a hajanak,
Töpörödött, béna asszony
Az én édes jó anyám.

En kergettem a venségbe:
Nem jár tőle olyan távol,
Senki, mint torz-életevel
Az ő szomorú fia.

NÓTA A HALOTT SZÜZRŐL.

Athénben kikeletkor,
Hajnal-órán, a réten
(Ihaj, evoé Tavasz.)
Halott szüzet találtak.

Szép volt még, mintha élne,
Kemény mellén virágok.
(Ihaj, evoé Tavasz.)
Így kell szépen meghalni.

Egy kőszáló poeta
Arra vetődött éppen
(Ihaj, evoé Tavasz.)
S faragta ezt a verset:

„Elszeretted előlem
Ezt a szép ismeretlent,
Ihaj, evoé Tavasz,
Jól tetted, hogy megölted.”

PÁRISBAN JÁRT AZ ŐSZ.

Párisba tegnap beszökött az Ősz.
Szent Mihály útján suhant nesztelen,
Kánikulában, halk lombok alatt
S találkozott velem.

Ballagtam éppen a Szajna felé
S égtek lelkemben kis rözse-dalok :
Füstösek, furcsák, búsak, bíborak,
Arról, hogy meghalók.

Elért az Ősz és sügött valamit,
Szent Mihály útja beleremegett,
Züm, züm : röpködtek végig az uton
Tréfás falevelek.

Egy perc : a Nyár meg sem hőkölt bele
S Párisból az Ősz kacagva szaladt.
Itt járt, s hogy itt járt, én tudom csupán
Nyögő lombok alatt.

EGY ISMERŐS KIS FIÚ.

Az a kis fiú jár el hozzám
Mostanában, nevetve, holtan,
Aki voltam.

Édes kolyók: beteg, merengő,
Körüllengi s babrálja lágyan
Szegény ágyam.

Vénülő arcom nézi, nézi
Csodálva s könnyét ejti egyre
A szememre.

S én gyermekként ébredek sirva
Százszor is egy babonás éjen
Úgy, mint régen.

A HOTEL-SZOBÁK LAKÓJA.

Öreg legény, boldog legény, hajh,
Nem sújtja soha Tűzhely-bánat:
Egyedül él és sorra lakja
Olcsón a kis hotel-szobákat.
Öreg legény, boldog legény, hajh.
Magtalanul, bölcsen, keserűen.

Öreg legény, boldog legény, hajh,
Egy szép napon, ha összeestem,
Nem lesz kárus. Pincér jelenti
Itt, vagy Svájcban, vagy Budapesten:
Öreg legény, boldog legény, hajh,
Harminchat szám, harmadík emelet.

(Páris.)

A PERCEK ARATOJA.

Nem zaklatnak már a régi miértek.
Nem kérdezek már: készek a válaszok.
Miért az élet, miért a viadal?
A fene bánja.

Nyilván akarja valami vak átok.
Nagy alázattal hajtom le a fejem.
Görgessen a perc, az ő dolga bizony,
Merre, mivégre.

Csak néha-néha torzul el az arcom.
Sokallom: mégis sok az én nyavalyám.
(Ejh, mégis, mégis aratok valamit:
Hullnak a percek.)

ELILLANT ÉVEK SZŐLŐHEGYÉN.

Tort ülök az elillant évek
Szőlőhegyén s vidáman buggyan
Torkomon a szüreti ének.

Ónos, csapó esőben ázom
S vörös-kék szőlőlevelekkel
Hajló fejem megkoronázom.

Nézem a tépett venyigéket,
Hajtogatom részeg korsómat
S lassan, göggel magasra lépek.

A csúcson majd talán megállok,
Földhöz vágom a boros-korsót
S vidám jóéjszakát kívánok.

KÖZEL A TEMETŐHÖZ.

Egy ablaka lesz a szobámnak
És arcomon ezer redő
S száz lépésre a temető.

Kis temető a falu alján,
Olyan szelíd s mégis merész:
Holdas éjen szemembe néz.

Hajnalig bámulunk egymásra
S olykor a lelkem is remeg:
Jaj, a temető közeleg.

Engem is visznek titkos szárnyak
S már azt sem tudom, hogy vagyok.
Hogy élek-e? S a Hold ragyog.

Alszik a falu, én virrasztok,
Nézem, nézem a temetőt:
Itt van az ablakom előtt.

Síró, rettegő félálomban
Ezerszer is megkérdem én:
Én szállok vagy ő jön felém?

A HALÁL ROKONA.

Én a Halál rokona vagyok,
Szeretem a tűnő szerelmet,
Szeretem megcsókolni azt,
Aki elmegy.

Szeretem a beteg rózsákat,
Hervadva ha vágynak, a nokedt,
A sugaras, a bánatos
Ősz-időket.

Szeretem a szomorú órák
Kisértetes, intő hívását,
A nagy Halál, a szent Halál
Játszi mását.

Szeretem az elutazókat,
Sírókat és tölébredőket,
S dér-esős, hideg hajnalon
A mezőket.

Szeretem a fáradt lemondást,
Könnyetlen sírast és a békét.
Bölcsék, poéták, betegek
Menedékét.

Szeretem azt, aki csalódott,
Aki rokkant, aki megállott,
Aki nem hisz, aki borús:
A világot.

Én a Halál rokona vagyok,
Szeretem a tűnő szerelmet.
Szeretem megcsókolni azt,
Aki elmegy.

A KÖDBE-FÜLT HAJÓK.

Piros hajók kék Oceánon,
Öröm-zászlós, boldog vándorok,
Szép vitorlások, merre futtok?
Urak, urak : belső, bús örömök,
Halk mámorok.

Piros hajók, hé, hova mentek?
Öldökötökön egy néma áll,
Jeleket ad, tapsol, kormányoz.
Boldog tenger kedves hajósa ő :
A víg Halál.

Piros hajón vidám kormányos,
Hahó, nem mehetnék veletek?
Szeretek a Semmibe szállni,
Minden szépet, vakot, halálosat
Úgy szeretek.

Piros hajón, kék Oceánon,
Borítsanak be sárga kódók,
Röpítsen a néma kormányos
S túlköljenek a ködbe-fült hajók,
Az örömök.

HALÁL A SÍNEKEN.

Fáradt karokkal és kesergőn
Hídeg síneket szorítok
S várom alkonyban a halált
Bábel alatt rőt, őszi erdőn.

Nem ölelek többé, elég volt.
Nem ölelt vissza, eldobott
Az Élet: én szerelmesem
S dért sirt reám mindig az égbolt.

Élet, Élet: utcák leánya,
Elfonnyadt árván a karom,
Vége. Síneket, ölelek
S jön a halálgép muzsikálva.

Már szállnak rám a tüzes pernyék,
Dübörög Bábel szekere
S ifjultan reszket a karom:
Már ölelnék, újra ölelnék.

Élet, Élet. S jön rám-zúdultan
[Magtalan álmok bús raja,
Jönnek a nagy vágy-keselyük,
Jön, jön fekete szárnyú multam.

S megölellek még egyszer, Élet,
Utolsót lendül a karom
S úgy fonódik be görcsösen
Küllőibe a szent keréknek.

A NAGY ÁLOM.

Megálljatok, kínok, sebek,

Ne siessetek.

Meghalok én szépen, szabállyal,

De beszédem van a Halállal.

Akarom tudni, mit hozott

A szent átkozott?

Mint gyermekségem idejében,

Elalszom-e, nyugodtan, szépen?

A kis álom engem nevet,

Kerül és nem szeret.

Szép, nagy, komoly, altatlan Álom,

Jó barát legyen a halálom.

A RÉG-HALOTTAK PUSZTÁJÁN.

Napverte pusztán, lila ég alatt
Lángol a vörhenyes homok.
Egy óriás, tüzes kemence
A puszta. És én loholok.
És én loholok, loholok.

Forró haragját egyre ontja rám
Piros, dagadt arccal a nap.
Perzselt lábam agyamig lüktet,
Megállnék. „Siess. Nem szabad,
Siess. Nem szabad, nem szabad.”

Ez a puszta: a rég-halottaké,
S készek a hús ravatalok.
Jaj annak, jaj, aki megtudja,
Hogy halott. Hogy már rég halott.
Hogy már rég halott, rég halott.

A FIAIM SORSA.

Úgy kötöm meg a szívemet is,
Miként strófákkal kötöm meg a dalt:
Keresem és kerülöm a vihart.

Utált béklyókért esdve futok,
Gyülölöm és megáldom az eszem,
De ha feledni kell, emlékezem.

Faképnél hagynám százszor magam.
Mindent örülten szépet akarok
S gyáva kutyaként a vágyba halok.

Fiaim: álmok, örületek,
Apátok hű, jóságos: a Halál,
De meggyilkol anyátok: a Szabály.

A PLATAN-FA ÁLMA.

A nap huga, zöld szemű lány,
(Kit imádnak álom-vitézek)
Megszánt egy holdas éjjelen
Es megigézett.

Két lábam elhült s szétbomolt
Gyökerekként a mélybe szállva
S itt állok a fehér mezőn,
Mint árva platán-fa.

Girhes, szomorú derekam
Szökkenve büszke lombot ontott,
Lombom a felhőket veri
S elhagytak a gondok.

Állok: várom a nap hugát
Némán a nagy éji mezőben
S koronámról hull a levél
Zörgön, búsan, rőten.

SIRNI, SIRNI, SIRNI.

Várni, ha éjfél üt az óra,
Egy közeledő koporsóra.

Nem kérdeni, hogy kit temetnek,
Csengettyüzni a gyász-menetnek.

Ezüst sátrak, fekete leplek
Alatt lóbálni egy keresztet.

Állni gyászban, súlyos ezüstben,
Fuldokolni a fáklyafüstben.

Zörgő árnyakkal harcra kelní,
Fojtott zsolozsmát énekelni,

Hallgatni orgonák búgását,
Siri harangok mély zúgását.

Lépni mély, tárt sirokon által
Komor pappal, néma szolgálkkal.

Remegve, bújva, lesve, lopva
Nézni egy idegen halottra.

Fázni holdas, babonás éjen
Tömjén-árban, lihegve mélyen.

Tagadni multat, mellet verve,
Megbabonázva, térdepelve.

Megbánni mindent. Törve, gyónva
Borulni rá egy koporsóra.

Testamentumot, szörnyűt, írni
És sírni, sírni, sírni, sírni.

AZ ŐSZI LÁRMA.

Hallottátok már?

Ősszel, amikor kavarg a köd,
Az éjszakában valaki nyöszörög.

Valami dobban.

Valaki minden jajt összelopott,
Valaki korhadtt, vén deszkákon kopog.

Egy régi ember.

Míg élt, sohse volt csillag az egen
S most vágyrna egy kicsit szétnézni szegény.

MEGCSOKOLOM CSÓK-KISASSZONYT.

Megcsókolom Csók-kisasszonyt,
Ki biztosan finom delnö.
Lehet, hogy csak addig élek,
Megcsókolom Csók-kisasszonyt.

Ez az egy nő érdemes lesz.
Valószínű, hogy nem él még.
Valószínű, nem fog élni.
Ez az egy nő érdemes lesz.

Könnyel mázoló be arcát,
Szemöldökét vérrel festem,
Sóhajt tűzők a hajába.
Könnyel mázoló be arcát.

Aztán eredj, Csók-kisasszony,
Mégfizettem minden nőért,
Mégfizettem minden percért.
Aztán eredj, Csók-kisasszony.

A HALÁL AUTOMOBILJÁN.

Töff-töff, robogunk
Motólás ördögszekéren,
Zöld gépkocsin.
Éljen az Élet, éljen, éljen.

Töff-töff, csupa kín
E sárgolyó dühös harca.
De fátyolos
Az én arcom s a Leda arca.

Töff-töff, a Halál
Kacag. Érzí a mi hültünk.
Csúf az Élet,
Éljen. Mi legalább ropúltunk.

HÁROM ŐSZI KÖNNYCSEPP.

Őszi délben, őszi délben
Óh be nehéz
Kacagni a leányokra.

Őszi éjben, őszi éjben
Óh be nehéz
Fölnézni a csillagokra.

Őszi éjben, őszi délben
Óh be könnyű
Sírva, sirva leborulni,

AZ ÉN KOPORSÓ-PARIPÁM.

Éjfélkor jön az álom-fickó,
Kevés szavú, rossz szemű, fürge,
Dobol egy fekete koporsón,
Táncol bolondúl a kezein
S röhögve mondja: „Ülj le, ülj le.“

És jön a másik, jön a többi,
Forognak, mint az ördög-orsók.
Csak a szemük néz mindig engem
S akit reszketve lovagolok,
Ezt a titokzatos koporsót.

A bal kezemben vörös kantár,
Suhogó ostor van a jobban.
Gyí, gyí, kergetem a koporsót.
A fickó-had sűg, kereng, röhög
S a szívem csak nagynéha dobban.

És tótágast állnak a fickók.
Sötét van és kén-lángok égnek
S adnak, ime, újabb parancsot,
Tréfásat, vigat és iszonyút,
Ezek a kegyetlen legények.

„Kacagj, amíg a hajnal eljön,
Vágtass azzal a táltos lóval.”
És én kacagva nyargalászok
Vérvevő álom-fickók között
Paripámmal, a koporsóval.

A FEKETE ZONGORA.

Bolond hangszer: sir, nyerít és bűg.
Fusson, akinek nincs bora,
Ez a fekete zongora.
Vak mestere tépi, cibálja,
Ez az élet melódiája.
Ez a fekete zongora.

Fejem zúgása, szemem könnye.
Tornázó vágyaim tora,
Ez mind, mind: ez a zongora.
Boros, bolond szívemnek vére
Kiömlik az ő ütemére,
Ez a fekete zongora.

A MAGYAR MESSIÁSOK

BESZÉLGETÉS EGY SZEKFÜVEL.

Ha a magyar Helikon adta,
Hervatag a hítünk s a szekfünk.
Azért bánatba sohse essünk.
Kicsi virág, szegény virág,
Úgyis eldoblak, beszélgessünk.

Te tudod, hogy én adtam többet.
Fenének kellett, amit adtak
És az se, amit megtagadtak.
Kicsi virág, szegény virág,
Hagyjatok meg úrnak, Magamnak.

Magyar gomb-lyuk virággal is bús,
Rád mégis sokak foga vásott.
Mély, nagy szemem megbabonázott.
Kicsi virág, szegény virág,
Irgyelnék a zabolások.

Míg nem jöttem, koldusok voltak,
Még sírni sem sírhattak szépen.
Én síratom magam s a népem,
Kicsi virág, szegény virág,
De ha megúnom, által-lépek.

Sok keresnivalóm itt úgy sincs,
Az ő Lomnicukon már ültem,
Tátrát és Karsztot átröpültem.
Kicsi virág, szegény virág,
Te tudod, hogy nem lelkesültem.

Én magamért vagyok s magamnak.
Akkor is, hogyha nótát mondok
S elpusztitnak rímek és gondok.
Kicsi virág, szegény virág,
Mért irigyelnek a bolondok?

Drága tudás az én tudásom
S egy szekfű is sok a magyarnak.
Irigy buták üznek, zavarnak.
Kicsi virág, szegény virág,
Hiszen eldoblak. Mít akarnak?

HAZAVÁGYÁS NAPPÉNY-ORSZÁGBÓL.

Akkor én majd nem erre járok,
Nem Nappény-országban rogyok össze.
Magyar árok lesz az az árok.

Hajh, Erdélyország határszéle,
Hajh, régi, híres bús Magyarország,
Jól hal meg ott a lantos-féle.

Volt, amíg élt, országút vadjja,
De, ha az erő elfut inából,
Hazafias árok fogadja.

Álomlátó szeme meredten
Bámul a nagy szürke magyar égre,
Már nem könnyes s nem félve rebben.

Otthon süti végre a magyar nap,
Otthon álmodik Nappény-országról
S kék rácsapnak: hazai varjak.

(Nizza.)

MENEKÜLJ, MENEKÜLJ INNEN.

Pocsolyás Értől elszakadt legény,
Sorvadva, várva itt tovább ne ülj.
Nem kellenek itt úri-álmodók.
Menekülj, menekülj.

Rossz a világ itt: dacos Hunnia
Álmodva vivja a régi csatát.
Veri a Jövőt: balladát akar,
Balladát, balladát.

Homlokod sárgult, lázas a szemed,
Sejtő, beteg és finom a dalod.
És akarod még mindig a babért.
Akarod, akarod?

Dalaid könyvét dobd a tűzbe be.
Sorvadva, várva itt tovább ne ülj:
Pocsolyás Értől elszakadt legény,
Menekülj, menekülj.

HEPEHUPÁS, VÉN SZILÁGYBAN.

Hepehupás, vén Szilágyban.
Hét szílvafa árnyékában
Szunnyadt lelkem ezer évet.
Paraszt. zsályaként aludt el
S bús krizantém-fürttel ébredt
Hepehupás, vén Szilágyban.

Hepehupás, vén Szilágyban.
Hét szílvafa árnyékában
Várt volna még ezer évet.
Míg Idő jön a csodákra.
Óh, jaj nekem, hogy tölébredt
Hepehupás. vén Szilágyban.

GÉMEK AZ OLIMPUSZ ALATT.

Olímpusz alatt gémeek tanyáztak,
Fölríkácsoltak, áztak és fáztak.
Nagy akaratú, lápgázló gémeek,
Ifjak és vénék.

Igazi dalra máig se kaptak,
De itt maradtak, de itt maradtak.
Zsombék-lakású, nagyétű gémeek,
Sánták és vénék.

Olímpusz ledőlt, lent sír a sárban
S ti ríkácsoltok bőven és bátran,
Kis akaratú s nagy lábú gémeek,
Ifjan is vénék.

Ríkácsoljatok s éljeteek bőven,
Hisz még csak most a Nap fölkelőben,
Homály-madarak, tág csőrű gémeek,
Éhesek s vénék.

Olímpusz mellett be jó pihenni,
Be jó ó-hangú madárnak lenni.
Nagy merészségű s kis vágyú gémek,
Sánták és vének.

Ti rikácsoltok s pénzt kaptok érte,
Mi bele-fúlunk bűnbe és vérbe,
Nagyokat lépő, mocsári gémek,
Ügyesek s vének.

Rikácsoljatok bőven és bátran
S vesszünk mi itt a magyar Mocsárban.
Magyar madarak, sár-faló gémek,
Ősek és vének.

Verje meg az Ég minden fajtatok,
Rajtatok ma sem fog még az átok,
Halászó, hizlalt, nagy nyakú gémek.
Sánták és vének,

GYÁVA BARLA DIÁK.

Hadverő nem volt Barla diák,
Én jámbor, görögös, kopottas ösöm.
Elmaradt Töhötöm seregétől
Ama véres őszön.

Athágtá a Meszest a sereg,
Üszkös falvak küldtek utána átkot
S nem kereste a seregben senki
Kis Barla diákot.

Ő ott maradt a dúlt falvak között.
Virágos kunyhó épült a romokra
S kizöldült a megsebzett vidéknek
Minden véres bokra.

Zugva nyargalt a hősi sereg
A reszkető, bérces Erdélyen által.
Barla maradt, rótt, szántott, álmodott
Egy kis szláv leánnyal.

FÖLSZÁLLOTT A PÁVA.

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására.“

Kényes. büszke pávák, Nap-szedő tollak.
Hírrel hirdessétek: másképpen lesz holnap.

Másképpen lesz holnap, másképpen lesz végre.
Új harcok, új szemek kacagnak az égre.

Új szelek nyögetik az ős magyar fákat,
Várjuk már, várjuk az új magyar csodákat.

Vagy bolondok vagyunk s elveszünk egy szálig.
Vagy ez a mi hitünk valóságra válik.

Új lángok, új hitek, új kohók, új szentek,
Vagy vagytok vagy ismét semmi ködbe mentek.

Vagy láng csap az ódon, vad vármegyeházra,
Vagy itt ül a lelkünk tovább leigázva.

Vagy lesz új értelmük a magyar igéknek,
Vagy marad régiben a bús, magyar élet.

„Fölszállott a páva a vármegye-házra,
Sok szegény legénynek szabadulására.“

MÁTYÁS BOLOND DIÁKJA.

„Diák, írj magyar éneket,
Diák, a Földön Dante is élt.”
Kacagott, kacagott a diák.

Latin ütemben szállt a dal,
Nem magyarul, sohse magyarul.
Vergődött, vergődött a diák.

Lelkében Petrarca dalolt
S keltek újféle magyar zenék.
Álmodott, álmodott a diák.

De néha, titkos éjeken
Írt s eltépte, ha magyarul írt.
Zokogott, zokogott a diák.

MEGARADT A TISZA.

Megaradt a rest, magyar Tisza,
Vize Lajtától Oltig szalad.
Ujjongnak a ludak, a gémek
S' azok a rabló, azok az ősi
Griff-madarak.

Ar, szürkesség, viz-gőz, pocsolya,
S a nagy magyar Alföld felett
Fészketlenül, kiverve röpdös
Riadt szivekkel egy szép énekű
Madár-sereg.

Sebten kiválík, im, gögösen
Egy fény-tollú sármány-madár,
Bús dalba kezd. Lenéz az árra,
Föld int Nyugatról s a sármány-madár
Nyugatra száll.

A MAGYAR MESSIÁSOK.

Sósabbak itt a könnyek
S a fájdalmak is mások.
Ezerszer Messiások
A magyar Messiások.

Ezerszer is meghalnak
S üdve nincs a keresztnék,
Mert semmit se tehettek,
Óh, semmit se tehettek.

EGY CSÚF RONTÁS.

Szűz borzongások, pompás szavak,
Új nagy látások királyfia volnék
S lelkemen, szép, pogány lelkemen
Egy csúf rontás ül, pusztít, bitorol még.

Jaj, hányszor csupán krisztuskodok
S minden ígém kenetesen terül szét.
Jaj, hogy elfut a tollam alól,
Ami igaz, ami esztelenül Szép.

Pedig a szó nekem ópium,
Pogány titkokat szívhatok belőle
S új részegség vagy új gondolat
Nekem nem új: régiek temetője.

Finom, dalos titkokkal tele
A lelkem. S mégse apollói bátor,
Mégse merek. És úgy dalolok,
Mint egy ósdi, telt szájú prédikátor.

Egy urambátyám röpdös körül:
Mult századokból nagy pipafüst-szárnnyal:
Egy ösöm. Tollamra néz, dohog
S kezemre csap a füstös pipaszárral.

SZENT MARGIT LEGENDÁJA.

Vallott nekem a Nyulak-szigete
Regék halk éjén. Ime, a titok :
Királyi atyja klastromba veté
Legendák szüzét, fehér Margitot.

Álom-leány volt : egy fojtott síkoly.
Ájulva hullt egy durva szó miatt.
S robogtak a királyi udvaron
Hajrázó, vad, bozontos férfiak.

Nyugatról várt sokaíg valakit.
Nem vadbajszú, lármás mokány nagy úr.
Dalos, törékeny, halk fiu legyen,
Asszonyos, kósza, könnyes trubadur.

Már régen várt s megbénult a szive.
Zúgott a vár, prüszkölő, kún lovak
Hátán érkeztek hetyke magyarok.
Ő nem jött : egy csöndes álom-lovag.

Ő nem járt a Duna táján soha,
Egy halk dalú és halk csókú legendy.
És Jézusnak áldozák Margitot,
Ki ott halt meg a Nyulak-szigetén.

A BEFALAZOTT DIÁK.

Valahol, Erdély ősi szögében
Títkos, nagy kőház. Ósdi, mállott.
Alatta mélyen,
Bús boltok alatt süket falak
Őriznek egy diákot.

Század kialszik s új század lobban:
A diák ott vár elfeledten,
Befalazottan.
Lelke babona s árnyak hona,
De ő vár, meg se rebben.

Valami Nagyúr dobta le hajdan.
Tán a várkisasszonyra nézett.
Vagy büszke dálban
Zengett újszerűt vagy keserűt.
Szépet vagy szent-merészet.

Ott vár a diák. (A kőház tornya
Rég leomlott. Okos lakájok
S a sok tívornya
Megölték.) De vár, hogy sir a zár
S hogy fölenged az átok.

S messze, távolban, én érzem, látom :
(Óh, bús babonák vércse-kedve)
Ez az én átkom.
Én várok, lesek, vén könnyeket
Ejtven egy pergamentre.

PÁRIS, AZ ÉN BAKONYOM.

Megállok lihegve: Páris, Páris,
Ember-sűrűs, gigászi vadon.
Pandur-hada a szájas Dunának
Vághat utánam:
Vár a Szajna s elrejt a Bakony.

Nagy az én bűnöm: a lelkelem.
Bűnöm, hogy messze látok és merek.
Hitszegő vagyok Álmos fájából
S máglyára vinne
Egy Irán-szagú, szittya sereg.

Jöhetnek: Páris szivén fekszem,
Rejtve, kábultan és szabadon.
Hunnia új szegény legényét
Őrzi nevetve
S beszórja virággal a Bakony.

Itt halok meg, nem a Dunánál.
Szemem nem zárják le csúf kezek.
Hív majd a Szajna s egy csöndes éjen
Valamí nagy-nagy,
Bús semmiségbe beleveszek.

Vihar síkonghat, haraszt zörrenhet,
Tisza kiönthet a magyar síkon:
Engem borít erdők erdője
S halottan is rejt
Hű Bakony-erdőm, nagy Párisom.

EGY JÖVŐ KÖLTŐ.

Mikor majd a magyar kertekben
Elfogyott az ember: a rózsá,
Marad egy szent, szomorú legény
S annak lesz még sírnivalója.

Jövő legény, be irigyellek,
Aki nótáját akkor zengi,
Mikor a mi nagy magyar átkunk
Nem sínyli, hallja senki, senki.

DÉLIBAB-ŐSÖM KÖD-VÁROSBAN.

Fekete, komor árnyát
Láttam a Hortobágyon, az Égen.
Száz tornyú Kód-város előtt
Strázsált vad-kevélyen.

Vész-álmú, gyöngé Isten,
Ki könnyes göggel mered a Napba.
Olyan volt mint én. Esküszöm :
Atyáimnak atyja.

„Atyám, a cifra ködben.
Megállj.“ Ő álmodik. „Megállj.“ Esengek
S ő szállt sötéten, álmodón.
Mint csoda-felleg.

Kód-város ingott-ringott.
„Jaj, szétszakad mindjárt ezer rongyra,
Atyám.“ Rám néz s lép bátoran
Toronyról-toronyra.

ÉN NEM VAGYOK MAGYAR?

Ős Napkelet olyannak álmodta,
Amilyen én vagyok:
Hősnek, borúsnek, büszke szertelennek,
Kegyetlennek, de ki elvérzik
Egy gondolaton.
Ős Napkelet ilyennek álmodta:
Merésznek, újnak,
Nemes, örök-nagy gyermeknek,
Nap-lelkűnek, szomjasnak, búsítónak,
Nyugtalan vitéznek.
Egy szerencsétlen, igaz isten
Fájdalmas, megpróbált remekének,
Nap fiának, magyarnak.
(S az álmosaknak, piszkosaknak,
Korcsoknak és cifrálkodóknak,
Félig-élőknek, habzó szájúaknak,
Magyarkodóknak, köd-evőknek,
Svábokból jött magyaroknak
Én nem vagyok magyar?)

A DUNA VALLOMÁSA.

Megtudtam, hogy titkokat rejteget
A mi Dunánk, ez a vén róka,
Mikről talán sohase álmodott
Az ősi barlang-tüzek óta
Ez a közönyös Európa.

Megloptam a vén Iszter tíkait,
Titkaikat az árnyas Dunának.
Magyar földön ravasz a vén kujon,
Hisz látott ő búsabb csodákat.
De akkor pletyka-kedve támadt.

Vallott nekem, nem is tudom, mikor:
Tavasza volt és ő csacska-részeg.
Táncolt, dalolt, kurjongatott, mesélt,
Budapestre fitymálva nézett
S gúnyos nótákat füttyörészett.

Talán Szent Margit híres szigetén
Állott velem részegen szóba.
(Ma is félve kalimpál a szívem
S hajh, már régen késik e nóta.
Ugy-e Iszter, vén folyam-róka?)

Nagy-komoly lett akkor a vén Duna.
Torkán hűlt vad, tavaszi kedve.
Olyan volt, mint egy iszákos zseni.
Alig mert nézni a szemembe
S én vallattam keményen, egyre.

„No, vén korhely, láttál egy-két csodát,
Mióta ezt a tájat mossa
Sápadt vized, árnyas, szörnyű vized,
Mely az öreg árnyakat hozza.
Gyónjál nekem, vén falurossza,“

„Mindíg ilyen bal volt itt a világ?
Eredendő bűn, lanyha véték,
Hídeglelés, vergődés, könny, aszály?
A Duna-parton sohse éltek
Boldog, erős, kacagó népek?“

S halk mormolással kezdte a mesét
A vén Duna. Igaz az átok,
Mit már sokan sejtünk, óh mind igaz:
Mióta ő zúgva kivágott,
Boldog népet itt sohse látott.

A Duna-táj bús villámhárító,
Fél-emberek, fél-nemzetecskek
Számára készült szégyen-kaloda.
Ahol a szárnyakat lenyesték
S ahol halottasak az esték.

„Sohse lesz másként, így rendeltetett“,
Mormolta a vén Duna habja.
S boldogtalan kis országok között
Kínyújtózott a vén mihaszna.
És elrohant tőlem kacagva.

AZ AVAR-DOMB KINCSE.

Zengett az Avar-domb
Őszi, csöndes éjeken
Apám kis földjén.
Zengett az Avar-domb,
Nekem zengett, csak nekem.

Vad népe Bajánnak,
Véres fejű avarok
Nekem üzentek:
„Vad népe Bajánnak
Neked kincseket hagyott.“

Zengett az Avar-domb,
Kiszöktem egy hajnalon
Az ősi kincsért.
Zengett az Avar-domb,
Mélyedt, mélyedt a halom.

Vad népe Bajánnak,
Béna lesz már a kezem:
Ások, csak ások.
Vad népe Bajánnak:
Azt a kincset keresem.

AZ ŐS KAJÁN

ÖZVEGY LEGÉNYEK TÁNCA.

Szent-György-nap éjén sípitók,
Nyugtalanok a denevérek :
Dohos várak ó termeiben
Táncolnak az özvegy legények.

Bolond és fehér valahány.
Lesik a szent, tavaszi Holdat.
Hopp-Sárit és Ave-Máriát
Váltva és bokázva dalolnak.

Khiméra asszony serege,
Buta valót öldös, ahol jár.
Kereszttel őket szent pap üzi
S bütykös bottal háj-hasú polgár.

Szent-György-napon három a tánc.
Éjfélkor egy tátongó sírnak
Mélyébe esnek hirtelenül,
Hol rózsák és asszonyok nyílnak.

Huhog lármájuk messzire.
Viszik a hírt gyors inú kémek :
„Hahó, a tisztelt romok között
Dözsölnek az özvegy legények.“

S egy rózsát tép le mindegyik.
Egy sóhajt hörög, mert jön a Hajnal.
Egy Lédát keres: reá-mered -
S meghal kék, csókra-torzult ajkkal.

Reggel hiába gyűl a nép,
Nyoma sincs dalnak, bálnak, sirnak :
Egy-két vér-csöpp s könny-folt a falon
S egy-két bolond, verses papírlap.

JÓ CSÖND-HERCEG ELÓTT.

Holdfény alatt járom az erdőt.
Vacog a fogam s füttyörészek.
Hátam mögött jön tíz-öles,
Jó Csönd-herceg
És jaj nekem, ha visszanézek.

Oh, jaj nekem, ha elnémulnék,
Vagy fölbámulnék, föl a Holdra:
Egy jajgatás, egy roppanás.
Jó Csönd-herceg
Nagyot lépne és eltiporna.

A HALÁL-ÁROK TITKA.

Iszapos, mély fekete árok
A Halál-árok.
Oda kerülnek
A vén szerelmi csatárok.

Boldogak, kik vénen szerettek,
Holtig szerettek:
Kiséri őket
Száz, csókos, ifju eretnek.

Úgy halnak meg, hogy meg se halnak,
Ha meghalnak.
Tanúi lesznek
Nagy, ölelő diadalnak.

Ifjak, akik csókolni tudnak,
Bolondul tudnak,
A Halál-árok
Babonás partjára futnak.

S pihennek a vén, csókos dalják
A halott dalják,
Hanem a csókot
Jutalmul örökre hallják.

SÖTÉT VIZEK PARTJÁN.

Ültem partjaín Babylonnak
S ültem már partjaín a Gondnak.

Láttam már apró szenvedelmet
S láttam beteg, hosszú szerelmet.

Lelkemet már nagy válság ülte
S voltam kis álmok kis örültje.

Néhányszor, már-már, szinte hittem,
Néhányszor megjelent az Isten.

Hárfámat már fölakasztottam,
Hárfámat már leakasztottam.

Isten, kétség, bor, nő, betegség
Testem, lelkem összesebezték.

Voltam trubadur, voltam bajnok,
Rossz hátgerincem százszor hajlott.

Mennyi sok mindent oda-adtam,
Amíg ily szépen elfáradtam.

Ülök, csapdos ár és hideg szél
Babyloni sötét vizeknél.

MOSTOHÁM A BETŰBEN.

Ujjuk tintás, arcukon betűs bánat.

Állnak,

Mintha testvéreim volnának.

Lángolnak szennyesen és ifjan vénék.

Égnek,

S nem tudják, hogy miért: szegények.

Tudnak ördög-konyhán mérget kavarni,

Marni,

S nem tudnak se élni, se halni.

De bánat ül mégis mindnek az ajkán

Csalfán.

Akárhogy: mégis az én fajtám.

AKIK MINDIG ELKÉSNEK.

Mi mindig mindenről elkészünk,
Mi biztosan messzről jövünk,
Fáradt, szomoru a lépésünk.
Mi mindig mindenről elkészünk.

Meghalni se tudunk nyugodtan.
Amikor már megjön a Halál,
Lelkünk vörösen lángra lobban.
Meghalni se tudunk nyugodtan.

Mi mindig mindenről elkészünk,
Késő az álmunk, a sikerünk,
Révünk, nyugalomunk, ölelésünk,
Mi mindig mindenről elkészünk.

A NYÁRI DÉLUTÁNOK.

Mikor az Ég furcsa, lila-kék
S találkára mennek a lányok,
Óh, be titkosak, különösek
Ezek a nyári délutánok.

Járunk bolondul és ittasan
Nagyvárosi utcákon égve,
Fekete, szigorú vonalak
Rajzolódnak a nyári Égre.

A város árnyas és remegő.
Ezer tornya, kéménye, karja
Úgy mered a csókos Ég felé,
Miként ha ölelni akarna.

Mint zavarodott szerelmesek,
Pírral s pihelve szemben állnak
Az Ég s a Város. Szívük dobog
Vad ritmusára a Halálnak.

Szemünk könnyes, mégis nevetünk,
Föl-föl tekintve vágyva, félve
Arra, ki szép s kít nem ismerünk,
Hídeg szeretőnkre, az Égre.

S ott fenn az Égen, ott valahol,
Egy-egy pillantást visszavetnek.
Sírván nevetünk az Ég alatt
S ott fenn, ott fenn, ott is nevetnek.

SÁRBAN VESZETT HÓ.

Fehér hópelyhek, pici melódiák,
Gazdátlan álmok, fagyott angyal-szárnyak,
Jöjjetek, szálljatok, segítsetek
A sárnak.

Fent a Semmiben, fehér, szűz a világ.
Óh, szép a Semmi, de jobb a valóság,
Jobb a sár, mint a köd s mint köd-kertben
A rózsák.

Sáros, édes Föld (milyen régi e dal),
Te vagy álmok s hópelyhek menedéke:
Élsz és sarad kacag a Semmire,
Az Égre.

RÓZSALIGET A PUSZTÁN.

Éltem a Pusztán s megkisérteték:
Csengő, muzsikáló zsákkal a hátán
Jött, jött, jött kacagva a Sátán.

Tövíses Pusztán, csalánok között
Szórta élémbe a kincset. Kiszórta
S virított nyomban ezer rózsza.

Dalolva járok s aranyat szedek,
Büszkén kacagom ki a tunya álmot:
Hiszen én rózsák között járok.

A csalános szík-föld lábamat törí,
Dalolok, míg serked vérem száz sebben,
Evoé, a rózsaligetben.

AZ ŐS KAJÁN.

Bíbor-palástban jött Keletről
A rímek ősi hajnalán.
Jött boros kedvvel, paripásan,
Zeneszerszámmal, dalosan
És mellém ült le ős Kaján.

Duhaj legény, fülembe nótáz,
Iszunk, iszunk s én hallgatom.
Piros hajnalok hosszú sorban
Suhannak el és részegen
Kopognak be az ablakon.

Szent Kelet vesztett boldogsága,
Ez a gyalázatos jelen
És a kicifrált kód-jövendő
Táncol egy boros asztalon
S ős Kaján birkózik velem.

Én rossz zsaketben bóbiskálok,
Az ős Kaján vállán bíbor.
Feszület, két gyertya, komorság.
Nagy torna ez, bús végtelen
S az asztalon ömlik a bor.

Ó-Babylon ideje óta
Az ős Kaján harcol velem.
Ott járhatott egy céda ősöm
S nekem azóta címborám,
Apám, császárom, istenem.

Korhely Apolló, gúnyos arcú,
Palástja csusszan, lova vár,
De áll a bál és zúg a torna.
Bujdosík, egyre bujdosík
Véres asztalon a pohár.

„Nagyságos úr, kegyes pajtásom,
Bocsáss már, nehéz a fejem.
Sok volt, sok volt immár a jóból,
Sok volt a bűn, az éj, a vágy.
Apám, sok volt a szerelem.“

Nyögve kínálom törött lantom,
Törött szívem, de ő kacag.
Robogva jár, kel, fut az Élet
Énekes, véres és boros
Szent korcsma-ablakunk alatt.

„Uram, kelj mással viadalra,
Nekem az öröm nem öröm,
Fejfájás a mámor s a hírnév.
Cudar álmokban elkopott
A büszke oroszlán-köröm.“

„Uram, az én rögöm magyar rög,
Meddő, kísajtott. Mít akar
A te nagy mámor-bíztatásod?
Mít ér bor- és véráldomás?
Mít ér az ember, ha magyar?”

„Uram, én szegény, kósza szolga,
Elhasznált, nagy bolond vagyok.
Miért igyak most már rogyásig?
Pénzem nincs, hitem elinalt,
Erőm elfogyott, meghalok.”

„Uram, van egy anyám : szent asszony.
Van egy Lédám : áldott legyen.
Van egy pár álom-villanásom,
Egy-két hívem. S lelkem alatt
Egy nagy mocsár : a förtelem.”

„Volna talán egy-két nótám is,
Egy-két buja, új nagy dalom,
De, ime, el akarok esni
Asztal alatt, mámor alatt
Ezen az ős viadalon.”

„Uram, bocsásd el bús szolgálodat,
Nincs semmi már, csak : a Bizony,
Az ős Bizony, a biztos romlás,
Ne igézz, ne bánts, ne ítass.
Uram, én többet nem iszom.”

„Van csömöröm, nagy irtózásom
S egy beteg, fonnyadt derekam.
Utolszor meghajlok előtted,
Földhöz vágom a poharam.
Uram, én megadom magam.“

S már látom, mint kap paripára,
Vállamra üt, nagyot nevet
S viszik tovább a táltosával
Pogány dalok, víg hajnalok,
Boszorkányos, forró szelek.

Száll Keletről tovább Nyugatra,
Új, pogány tornákra szalad
S én feszülettel, tört pohárral,
Hült testtel, dermedt-vidoran
Elnyúlok az asztal alatt.

ÁLOM ÁLOM HELYETT.

Egy óriás jön messzről felém,
Gyílokkal egyedül.
Kacagok: látlak, pilláimon
Éber manó-sereg ül.

Párnámba, érzem, kanócot lopott
Egy gonosz. Csítt: szelek
Rázzák a régi harangokat,
Sír valakí, remegek.

Ismét csönd. Jön már? Várom zsíbbatag,
Nyögve, sirva hívom.
Most dalba fog a manó-sereg
S táncol a pilláimon.

Várok megint, egy nagy, sötét golyó
Gyulladt ki valahol.
Egy nagy szív lóg fényes üstökén
És zakatol, zakatol.

S valakit, aki talán sohse élt,
Látok most hirtelen.
Fekszik, mint én s az ágya felé
Csúszik a veszedelem.

Síkoltok: fény, megjött a kék Hajnal,
Szobámba bekacag
S szórja szomorú kacagással
Reám a kék sugarat.

AZ ÁHÍTOTT CSÖMÖR.

Csak egyszer, csak egyszer
Rakhatnék elébük rakás aranyat,
A rosszak, a szépek, csodások elé.
Csak egyszer, csak egyszer
Lakhatnék dúsan szerelemmel.

Csak egyszer, csak egyszer
Csapna a szívemre szent, lanyha csömör,
Az az áldott, az a híres, az a nagy.
Csak egyszer, csak egyszer
Búcsúzkodnék a szerelemmel.

Csak egyszer, csak egyszer.
Jóllaktam és hullna a büszke arany
Formás, csaló, pipogya lábuk elé.
Csak egyszer, csak egyszer
Számolnék el a szerelemmel.

CSENG AZ ÉLET.

Cseng az élet harang-szóval,
Cseng az élet hívogatón,
Cseng az élet, evoé.

Cseng az élet, mindig csengjen,
Cseng az élet, hadd támadjon
Mindent egy vig valaki.

Cseng az élet, hiszen mindegy,
Hogy ki örül az életnek,
Csak örüljön valaki.

Cseng az élet, hadd örüljön
Egy senki, egy senki úr,
Egy vig, szerény valaki.

VÁRÁS A TAVASZ-KUNYHÓBAN.

Gyep-trónján a Tavasz-kunyhónak,
Öreg csont, újra itt ülök.
Tágult szemekkel és nyugtalanul
Hevülök.

A Tavasz-kunyhó fala: álom.
Szönyege: mult. Tetője: vágy.
S avarra vetve gúnyosan, puhán
Kész az ágy.

A Zavar, a Tavasz leánya,
Minden sarokból rám nevet
S bedudolnak ős trágár dalokat
A szelek.

Ez az a nász, amit ígérek
S amit soha meg nem kapunk.
„Holnap“, sugja a végső Tavasz is
S meghalunk.

De várok a Tavasz-kunyhóban
S a nász-vágy mindig tegnapi;
Elment örökre vagy sohse jön el
Valaki.

BOLYONGÁS AZUR-ORSZÁGBAN.

Menton, november, Azur-ország

Nem volt soha kékebb.

Menjünk el innen, integetnek

A rózsaszínű párázatban

Csodálatosabb, azurabb vidékek.

Mentünk tovább, méla Cap-Martin,

Mindjárt itt az este.

Menjünk el innen, amott várnak

Álkonyos, áldott, enyhe csöndben

Szűz, nagy tájak, amott messze, messze.

És mentünk a csillagos éjben

S megyünk, amig élünk.

Óh, csodálatos Azur-ország:

Óh, Élet, milyen nagy és szép

Minden tájad, melyet el nem érünk.

A KARÁCSONY FÉRFI-ÜNNEP.

Bethlehem, a te hajnalod
Férfi-hajnal volt. S férfi-bánat,
Hogy fia fogant Máriának.
Mienk az arany, myrrha, tömjén
S a nagy, fájó gondolatok.

Mienk az élet s kötelez:
Kisded-sírás velünk veszekszik,
A nagy Titok fejünkre fekszik.
Óh, testvérek, miénk az élet,
Bennünket biztat és sebez.

Óh, élni bús és élni szép:
Áldott az, aki befogadja.
Ma, akinek van édesanyja,
Hím testvérem borulj elébe
S csókold meg sirva a kezét.

AZ ALVÓ CSÓK-PALOTA.

Halálon innen, Életen túl,
Csak férfi-ember juthat oda,
Csak szomorú him juthat oda:
Ködben, homályban alszík, alszík
A csók-palota.

Ezer szobában ezer asszony,
Fehér, szép asszony várva piheg,
Forró, nagy asszony várva piheg
S mint tűzharang, úgy csendül, úgy kong,
Úgy ver a szived.

Ajtót ajtóra lopva nyítsz ki,
Mindenütt asszony és nyoszolya,
Parfüm, tűz-asszony és nyoszolya,
Csók-labírint és ezer asszony
És ezer Soha.

Ott fogsz futkosni mindörökké,
Gyáván, vacogva, csóktalanul,
Jégvirágosan, csóktalanul,
S barna hajadra a nagy Ősznek
Hóharmata hull.

ASSZONYOK A PARTON.

Állt a parton ezer asszony
Keszkenővel és virággal,
Kik zokogtak, integettek
S én ujjongtam a hajón.

Jött az alkony s ködbe vontan
Állt a parton ezer asszony.
De még láttam a zsebkendőt,
De még hullott a virág.

Jött az éj és úgy sötétlett,
Mint a multunk, mint a bosszú,
Állt a parton ezer asszony
És én sírtam a hajón.

Mert nem láttam már egyet sem,
Sem keszkenőt, sem virágot
S úgy hangzott, mint egy mese:
„Állt a parton ezer asszony.“

MI URUNK: A PÉNZ

SÍRÁS AZ ÉLET-FA ALATT.

Lentről nézem ős terebélyed,
Piros csodákkal rakott Élet.
Óh jaj,
Te hitvány, te hitvány, te hitvány.

Nem áhított így soha senki,
Nem tud téged más így szeretni.
Óh jaj,
Hiába, hiába, hiába.

Csodáidból csak egyszer adnál,
Fiadnak csak egyszer fogadnál.
Óh jaj,
Be várom, be várom, be várom.

Véremmel hívlak, csallak, várlak.
Véremmel gyűlöllek, imádlak.
Óh jaj,
Csak nézlek, csak nézlek, csak nézlek.

És itt maradok, itt a porban.
Tudom, én tudom, eltiportan.
Óh jaj,
Halálíg, halálíg, halálíg.

ÜLÖK AZ ASZTAL-TRÓNON.

Ülök az asztal-trónon
Én, mámor-fejedelem
S fejemet, a sülyedtet,
Följebb-följebb emelem.

Nagy szemeim tüzelnek,
Fülemben ifjú dalok.
Orrom, szám, szívem töltik
Muskotályos illatok.

Boros, nagy dicsőségem
Villámlík, szinte vakít.
Kíáltok: „Hozzatok, hejh,
Egy inséges valakit.“

„Ma királyi kedvem van,
Ma az élet meghatott,
Ma sajnálok, ma szánok,
Ma szeretek, ma adok.“

S az első bús jöttmentnek
Pénzecsském megcsörgetem
S királyian, vidáman
Lábai elé vetem.

A NAGY PÉNZTÁRNOK.

„Gyere.“ (Szólott a nagy Pénztárnok
S ömlöttek elébem az ezrek.)

„Gyere, nyavalyás, nyűgös ember,
Most kifizetlek.“

„Bajjal születél: itt az ára.
Néhány bankó, mert sok husáng ért.
Tekercs-arany a kora-csókért,
Az ifjúságért.“

„Szemed, szived, gerinced béna?
Zúg a fejed, kerül az álmod?
Én most mindent, amit csak adtál.
Aranyra váltok.“

„Itt a napszám, mert sokat sirtál.
Itt a vérdíj, hogy magyar lettél.
Itt a pénz, mert sokat nótáztál,
Sokat szerettél.“

„Nagyon hittél, nagy fizetést kapsz.
Elpoklosodtál: itt a bére.
Itt a kínod, itt a reményed
S a szived vére.“

„Eredj.“ (Szólott a nagy Pénztárnok
És én nem bírtam elinalni.)

„Ki vagy fizetve, béna koldus,
S most meg fogsz halni.“

ÖRÖM-VÁROS VOLT A HAZÁM.

Arany-bércek, arany-kupolák,
Véremet az út pora issza,
Öröm-városból menekülök én
S nem mehetek sohase vissza.

Öröm-város volt az én hazám,
Most is sajog sanyarú testem.
Korbáccsal vertek kí, mert egy napon
Szomorúság bűnébe estem.

Futok, futok. Zengő városom
Átkot szórt a bús pártütőre.
Csak néha küld egy-két kis aranyat
Vékony örömrre, borra, nőre.

Arany-bércek, arany-kupolák,
Öröm-városnak örök pírja,
Ha pénz égeti koldus-zsebemet,
Ti-értetek örülök sirva.

LÁZÁR A PALOTA ELÓTT.

I.

Éjjél, valaki dúskál:
Neszt küld a drága palota.
Pénzt olvas valaki.
Zenék zenéje:
Nem hallottam még ilyet soha.

Selymes papírok,
Im, halk és büszke zsoltárra gyűjtnak.
Csilingelnek a kölyök-ércek.
Zeng az arany
S az én könnyeim hullnak.

S én a palotát támasztom.
Zúg, megtolul, viharzik a zene.
Milyen zsolozsma,
Míntha a világ
Minden öröme benne zengene.

Kié az a pénz?
Az én könnyeim hullnak.
Száradjon el a keze,
Gonosz és boldog keze
A nyomorultnak.

II.

Egy cifra házban
Örömben, lázban
Összegyültek a gazdagok.
Énekeltek a gazdagok,
Egy cifra házban.

Az utca sarkán,
Ime, vad, harsány
Zsoltár zendül. Lázár dalol,
Fölnéz a házra és dalol
Az utca sarkán.

Mélyén az éjnek
Mint támad ének?
Elsáppadnak a gazdagok,
Elnémulnak a gazdagok
Mélyén az éjnek.

S csönd, Lázár hallgat.
Tapsot a dalnak.
És tapsolnak a gazdagok,
Hahotáznak a gazdagok.
S csönd, Lázár hallgat.

III.

Ősszel és szomoruan jön meg
Az öreg Lázár a Bibliából
S a gazdagok félve köszönnek.

Lázár lélekzik, lépdél, hallgat.
Látatlanul vele érkeznek
Régi, nagy, béna, ős hatalmak.

Lázárnak néha melle hördül,
Szeretne egy nagyot kacagni,
De a szája sirásra görbül.

Lázár az örök őszi-béna
S a Földön, még, szokás örülni.
Ő is szeretne néha-néha.

Ő is szeretne táncra kelni
S rőt erdőkben, rőt szatirokkal
Tréfás dudánál énekelni.

Be is áll az öröm-piacra,
Rossz mellével asszonyokat vár
S valamit, amítől kacagna.

Ó-bort és mustot hoz elébe
A gazdagok megriadt nyája
S ő bekóstol az édes lébe.

Bekóstol s testét megcsíklándja
Olykor egy lány, olykor egy asszony
S ez a Lázár örök kalandja.

Asztmás melléből fuldokolva
Jön föl az Ősznek köhögése,
Míntha egy csúf kéj-sóhaj volna.

Erre a köhögős örömré
Elfakulnak szívek és arcok:
Ősz lesz. Míntha a Halál jönne.

A GAZDAGSÁG ÁLMA.

Hűvös park, őszi reggelek :
Dér-ittasan leszállingóznak
Valakire
Vörhenyes tölgyfa-levelek.

Valakinek szeme ragyog.
Szórja a levelet marokkal
S cseng a szíve :
„Halleluja, szép aranyok.“

Kél a nap s irigyen nevet :
Valaké boldog. Csönd a parkban
És hullanak
Garmadával a levelek.

JUDÁS ÉS JÉZUS.

Dühödt, lázongó szívverésem
Golgotaí bazaltra vésem.
Krisztus, poétám, szent Alak,
Eladtalak.

Enyém volt minden álmodásod,
Én voltam a lelked, a másod,
Megkoszorúztam a fejed,
Szerettelek.

S eladtalak, én fejedelmem,
Mert az Élet az én szerelmem,
Mert én is álmodok nagyot:
Költő vagyok.

Nem hallgatom zsoltáros ajkad,
Nem kell szép, égi bírodalmad.
Selymet, pénzt akar egy leány,
Vár, vár reám.

Galád vagyok? Galád az Élet,
Bűve miért nincs az Igének?
Vággyal, kinnal miért gyötör
Pénzes gyönyör?

Irott kövem dobom a mélybe,
Megreng a Föld sok ezer évre
S késői bűnös, bús szemek
Megértének.

CSAK EGY PERC.

Egy perc és megcsókol az Élet,
Testem vidám, lángoló katlan.
Égnek a nők, a házak, utcák,
A szívek, álmok. Minden ég
És minden halhatatlan.

Egy perc és kis ördögök jönnek:
Üstökkel a lángot lohasztják.
Jön a kétség, a hunyás, nagy Fagy.
A sár jön s tán észünkbe jut
Egy vasalatlan nadrág.

Egy perc és szörnyű buta balság
Úl mellünkre jeges üleppel.
Röhögést hallunk: „Lapos erszény,
Bajos ember, kis valaki,
No-no, lassan a testtel.“

Egy perc és meghal minden bennünk.
Meghal a mesebeli herceg,
Meghal az Öröm. S mi sóhajtok:
„Rossz Isten, adnál legalább
Csak tízszer ennyi percet.“

HAVASOK ÉS RIVIÉRA.

Havas üstökünket jégsapkás
Vihar-kölykök hada cibálja
S lábunk alatt Tavasz kacag,
Nyíló kaktusz, aloe, pálma.

Az Alpokon vagyunk a Végek,
Minden kis szél-ficsur bolondja
S lent a Nap a szent sugarat
S örült kékjét a tenger ontja.

Mi csak szögeljük büszke kinban
Fejünket a hideg egeknek
S lábunk alatt finom urak,
Parfümös, vig urak, nevetnek.

Mi védjük őket, mi: a Végek.
Gémberedett, nagy testünk óvja
S végzi, hogy másoknak legyen
Sok-sok, boldog, tavaszi óra.

Meghalna, ha egyszer lerogynánk
Az a Tavasz, ott lent a parton,
Meghalna pálma s a mosoly
Finom, együgyű, úri ajkon.

Ha mi egyszer egy dörgedelmes,
Rettenetes, nagy példát adnánk:
Hegy-bajtársak, egy szép napon
Mi lenne, ha lelátogatnánk?

UZZSORÁS KHIRON KERTJE.

Szebb tavasza Athénnek nem volt,
Nem is lesz annak soha mása.
Khiron volt az athéni ifjak
Uzzorása.

Dús hajlékra sohase hullt még
Annyi keserű legény-átok.
Sehol se nyíltak olyan szépen
A virágok.

Az élet szép: zengte a szent kert,
Khiron kertjében zene zengett.
Nem hallott Athén arany-ifja
Soha szebbet.

Khiron pénzéből kelt a mámor
Lanyha éjeken szerte-szerte.
Szállt az illat. Zengett, pompázott
Khiron kertje.

Hullt az átok és szállt az illat,
Bukott Athén sok szép legénye
S a virágok büszkén kacagtak
Föl az égre.

PÉNZ A REMETESÉGBEN.

Beszálltam egy bús rengetegbe,
Égett nagy sebem, égett.
Üzengetett hozzám trillázva
Az Élet.

Ír-füvet fekélyes sebemre
Megbékült szívvel raktam :
Zúghatott a csúf, pénzes Élet
Miattam.

Éltem és a halálra vártam
S várván várva a véget :
Egy idegen ős-bozótomba
Betévedt.

„Vízet adj!” S én hűs vizet adtam
Bozótom fészereiben
S pénzt dobott a vendég-gazember
Elébem.

S én nyomban vágytam a világot,
Én, a bús erdő foglya
S szaladtam vissza az Életbe
Zokogva.

VÉR ÉS ARANY.

Nekem egyforma, az én fülemnek,
Ha kél líheg vagy kín hörög,
Vér csurran vagy arany csörög.

Én tudom, állom, hogy ez: a Minden
S hogy minden egyéb hasztalan:
Vér és arany, vér és arany.

Meghal minden és elmúlik minden,
A dics, a dal, a rang, a bér.
De él az arany és a vér.

Nemzetek halnak s újra kikelnek
S szent a bátor, ki, mint magam,
Vallja mindig: vér és arany.

MI URUNK : A PÉNZ.

Ha elfutnak a gyér aranyak,
Fölséges, nagy, úri magunkból,
Istenem, be kevés marad.

Tegnap még borzasztót vétkezett,
Ki szent Személyünket leszólta
S ma félénken fogunk kezét.

Másként néznek ránk az asszonyok.
Gyötrődünk, szökünk s mértföldekre
Árasztjuk a koldus-szagot.

Tegnap Dantét örte meg agyunk,
S ha tegnap Istennél több voltunk,
Ma gyáva rim-kutyák vagyunk.

S ha megjönnek a gyér aranyak :
Szabad megint Istennek lenni,
Két-három-négy napig szabad.

FUTÁS A GOND ELŐL.

Fekete ördög,
(Gyi, gyi csoda-ló)
Kerget a Gond, a
Fekete ördög.

Fekete ménen
(Gyi, gyi csoda-ló)
Úgy jöttem ide:
Fekete ménen.

Nincs nekem álmom,
(Gyi, gyi csoda-ló)
Itt a Dunánál
Nincs nekem álmom.

Pogánynak szültek,
(Gyi, gyi csoda-ló)
Úz, kerget a Gond:
Pogánynak szültek.

Nyugat bús píreja
(Gyi, gyi csoda-ló)
Meg ne vakítson,
Nyugat bús píreja.

Aranyak intnek,
(Gyi, gyi csoda-ló)
Turánra gondolj:
Aranyak intnek.

Ázsia síkja
(Gyi, gyi csoda-ló)
Parancsol nekünk,
Ázsia síkja.

Ott voltunk hősek,
(Gyi, gyi csoda-ló)
Itt gyávák vagyunk,
Ott voltunk hősek.

Ott nem ismertük
(Gyi, gyi, csoda-ló)
Gondját a Pénznek,
Ott nem ismertük.

Fekete ördög,
(Gyi, gyi csoda-ló)
Nyomunkban van a
Fekete ördög.

A ZOŽÓ LEVELE.

Párisba eljött egy legény,
Idegen volt a csókja s pénze.
Szegény Charles-om, ne szídj meg érte.

Bús virág a párisi lány,
Halvány kelyhét ahogy kinyítja,
Eljön a Pénz és leszakítja.

Kís testem borzad és remeg,
Ki vigyáz a szegény virágra?
Kell a harmat s a harmat drága.

Párisba eljött egy legény,
Idegen volt a csókja, pénze.
Szegény Charles-om, ne szídj meg érte.

PÉNZ ÉS KARNEVÁL.

Élek és nézem, nézem
Az élet Karneválját
S néhány bátor koldussal
Imádkozom ekképen:

„Óh, élet Karneválja,
Töméntelen vidámság,
Robogó, boldog órák,
Szép szűzek megadása,
Heves mámor-parázsok,
Megtalált múzsák, Szépség,
Óh, te áldott, hatalmas,
Galád, rossz isten: Pénz, Pénz,
Óh, szánj meg minket. Ámen.“

DÚS LOVAG NÁSZÁ.

Szűz asszonyok: friss telivérek,
S tüzes fiúk bilíncsbe verve
Állnak.

Ez: halvány Dúsnak nászi terme.

Jön Dús lovag az asszonyával:
Virágosak, vánnyadtak, vénék.
Fölbűg
Szerelmesen, búsan az ének.

Virágos ágy, csalóka tükrök,
Nehéz parfüm. A fény fölissza
Csókjuk
És százszorosan szórja vissza.

Bilíncses ifjak, friss leányok
Állnak, várnak, tűrnek, figyelnek.
Sírnak
És nászdalokat énekelnek.

A NÉMA MADARAK.

Ott húznak el minden délben,
Nyári délben,
A süstörgős, a fénycsóvás Nap alatt:
Arany-tollas, arany-boglyas
Madarak.

Kincs-madarak, csodás griffek,
Néma griffek,
Napba-néző, elátkozott keselyük.
Egy-egy gyémánt, büszke gyémánt,
A fejük.

Hangtalanok, büszke némák,
Könnyes némák.
Lehullnának, ha egy hangot ejtenék,
Szürkén, mint a szürke sorsú
Verebek.

S ott húznak el minden délben,
Nyári délben,
Sötét göggel ragyogva a Nap alatt:
Arany-tollas, arany-boglyas
Madarak.

THAISZOK TAVASZI ÜNNEPE.

Kék hajnal, most szalad
Fészkébe az éjjel,
Tavas van.
Viszem a leányokat
Föl a hegyre
Sípval, hegedűvel, nyári zenével.

Kendőzött karaván,
Eleven, buja kertek,
Éji leányok.
Itt van az új Pán:
Gyertek utánam,
Szomorú Thaiszok, gyertek, gyertek.

A Duna harsog,
Ligetek zendülve köszönnek:
Im, jön az új Pán
S az új leányok,
Az éji nimfák,
Budapest leányai jönnek.

A csókos város pihenjen,
Ez a tavasznak ő csoda-napja.
Szűz szerelemről énekeljeteK
Szegény leányok.
Ez egy napon
Csókját pénzért Thaisz se adja.

Festékes ajkaitok elé
A szent tavasz virágait tartom,
Virágra hulljon ma a csókotok:
Ma nem úr a Pénz.
ÉnekeljeteK
És siessetek, mert jön az alkony.

Bús alkony, most rohan
Fészkéből az éjjel.
Budapest üzen:
Indul már a Pénz,
Megtört a varázs,
MenjeteK leányok szerte-széjjel.

MAMMON-SZERZETES ZSOLTÁRA.

Babylon sötét vizeinél ülve
Akasztom hárfám szent, szomorú fűzre,
Habok locsognak és süvölt az élet.
Én atyám, Mammon: fohászkodik hozzád
Könnyek sarában a te kis cseléded.

Ülök rabságban, sír, reszket a hárfá.
Szűz papod vagyok, már semmit se várva,
Hatalmat vágyam nem vesz soha rajtad.
Én atyám, Mammon, szomorú szűzségem
Vigasztald meg, hogy így jó s Te akartad.

Zúgd, hogy ez így jó s rongyságom nem átok,
Dervised vagyok, boncod, szent barátod,
Arany elkerül s elkerül az Élet
S örömödre van kincsekből kitudott
Bús, szűz életű, szegény kis cseléded.

Babylon sötét vizeinél ülve
Engedd, hogy arcom a Pénz elkerülje.
Engedd, hogy legyek szűz, szerzetes árva,
Engedd, hogy fagyjak boldog jégszoborra
S boldogan zengjen téged ez a hárfá.

A LÉDA ARANYSZOBRA

CSOLNAK A HOLT-TENGEREN.

Piros-fekete glóriával
Feje körül, bevezett
Lelkembe újból az az asszony,
Akit én Lédának nevezek.

Holt-tengerét az ifjuságnak
Halk evezéssel szabja át
Két szép, fehér, meleg asszony-kar,
Két áldott, szent evező-lapát.

Sugarak cécóznak fölöttünk
S az élet nagy ünnepet ül
S holt-tengeren szomorú csolnak
Sötétlik, síklík és repül.

Béke és halálos öregség
A csolnakon és lelken.
Holt-tenger a lelkem s az álmom,
De a csolnakot nem engedem.

Virágosan is erre járt volt
Kormányozó, bús asszonya.
Akkor még vidám volt a tenger
S halál nem sirt mélyéből soha.

Piros-fekete glóriával
Evezz, evez csak csöndesen.
Én tudom, hogy lelkembe süllyedsz
S ott halsz meg majd, én szerelmesem.

ABSOLON BOLDOG SZÉGYENE.

Csigás hajam,
Fényes hajam, barna hajam
Lobog a szélben.
Rohanok, rohanok
Fekete paripán
Én, ifju isten,
Ura erőnek,
Ölni gyáva cenkeket.
S horkanva, óh jaj, kiugrik
Alólam harci ménem.
Fényes hajam, barna hajam
Hó-karokra fonódik.
Trombita szól. Most valahol
Vert seregem fut.
Alázva minden.
Meghalt a büszke,
Nagyszerűn kezdett,
Gyönyörű harc.
(Óh, esti szellő
Libegtesd vígan
Bizsergő testét a
Megcsúfolt vezérnek
Léda pompás karjaín.)

KERESZTTTEL HAGYLAZ ITT.

Én meghalok, eressz el:
Itt hagylak egy kígyult keresztel,
Mint Krisztus távozom.

Megcsókolom az állad,
Melled és két szent, puha vállad,
S rajtad ég a kereszt.

ÖRÖK HARC ÉS NÁSZ.

Én asszonyom, be jó, ha bántlak :
Mea-kulpázok, megtörök, sírok,
Várlak, kívánlak.

Én asszonyom, be jó, ha rossz vagy,
Szívemben százszor, százszor megöllek,
Üzlek, gyűlöllek.

Én asszonyom, ugy-e, hogy így lesz ?
Örök lesz a mi nagy csatázásunk
S örök a nászunk.

VALAMIKOR LYÁNYOM VOLTÁL.

Rossz éjszakák járnak erre,
Sietek a vallomással,
Tán utolsó vallomással.
Mít tudom én: tudom-é azt
Holnap is, amit tudok?
Sietek a vallomással.

Sohse volt így, sohse volt ez.
Szerelemnek kicsi volna,
Bolondságnak kicsi volna.
Úgy nevezd el, ahogy tetszik,
Míndegy, ha te akarod.
Szerelemnek kicsi volna.

Ki tudja, hogy holnap mint lesz?
Tán dadogva nem emlékszem,
Tán busongva nem emlékszem,
Te voltál a mindennél több.
Itt az írás, tanuság,
Ha dadogva nem emlékszem.

Ezer éve vagy több éve,
Valamikor lyányom voltál,
Az én biztos lyányom voltál.
Lyányom avagy feleségem?
Egyek vagyunk mi nagyon:
Valamikor lyányom voltál.

KÉT HAJDANI SZERETŐK.

Két halottak lent feküdtek,
Két hajdani szeretők.
És feküdtek, csak feküdtek,
Ahogyan azt parancsolják,
Tisztesen, a temetők.
És feküdtek, csak feküdtek.

S arra jött egy régi sóhaj
S megreszkettek frissen ők,
Csontjaik vigan zörögtek,
Egymás felé nyujtózkodtak
Két hajdani szeretők.
Csontjaik vigan zörögtek.

S arra jött egy régi nász-éj
S újból elpihentek ők.
Fehér csonttal szurkos sírban,
Mint valaha egymás mellett,
Két hajdani szeretők.
Fehér csonttal szurkos sírban.

És feküsznek, csak feküsznek,
De nem úgy, mint azelőtt.
Régi sóhaj, régi nász-éj.
Mikor fognak megbékülni
Két hajdani szeretők?
Régi sóhaj, régi nász-éj.

ADD NEKEM A SZEMEIDET.

Add nekem a te szemeidet,
Hogy vénülő arcomba ássam,
Hogy én magam pompásnak lássam.

Add nekem a te szemeidet,
Kék látásod, mely mindig épít,
Mindent irgalmaz, mindig szépít.

Add nekem a te szemeidet,
Amelyek ölnek, égnek, vágynak,
Amelyek engem szépnek látnak.

Add nekem a te szemeidet.
Magam szeretem, ha szeretlek
S irigye vagyok a szemednek.

LÉDÁVAL A BÁLBAN.

Síkolt a zene, tornyosul, omlík
Parfümös, boldog, forró, ifju pára
S a rózsakoszorús ifjak, leányok
Rettenve néznek egy fekete párra.

„Kik ezek?” S mi bús csöndben belépünk.
Halál-arcunk sötét fátyollal óvjuk
S hervadt, régi rózsá-koszoruinkat
A vig teremben némán szerte-szórjuk.

Elhal a zene, s a vig teremben
Téli szél zúg s elalusznak a lángok.
Mi táncba kezdünk és sirva, dideregve
Rebbszert szét a boldog mátká-párok.

JÓJJ, LÉDA, MEGŐLELLEK.

Szemed szomoru és gonosz,
Két mély gyehenna-fészek:
Marja ki sós könny a szemem,
Ha a szemedbe nézek.

Ajkad mohó és vértelen,
Mint hernyók lepke-rajban:
Ha csókosan remeg feléd,
Fakadjon föl az ajkam.

Öled hívó, meleg, puha,
Mint a boszorkány-pelyhek
Altató, bűnös vánkosa:
Jőjj, Léda, megölellek.

NEM MEHETEK HOZZÁD.

Szép nyár van ott?

Itt nyara van minden pimasznak:

Én meghalok.

Nem akarod?

Te vagy az én szent bolondságom

S én meghalok.

Dalok, dalok,

Mások mehetnek, törnek, élnek

S én meghalok.

Fehér karok,

Tán nem is vártok. Nem öleltek:

Én meghalok.

Bús és balog

Mindenem: csókom, utam, sorsom

S én meghalok.

LÉDA A KERTBEN.

Bús kertben látlak: piros hinta-ágy
Himbálva ringat.
Lankadt virágok könnyes kelyhekkal
Síratják a csókjainkat.

Álmodva nézlek: két piros felhő
Kószál az égen,
Csókokat gyarlón, himbálva váltanak
S meghalnak vágyak tüzeiben.

Két piros felhő: szállunk. A lángunk
Éhesen lobban.
S itt lent a kertben még a pipacs is
Szán bennünket jóllakottan.

SZENT JUNIUS HÍVÁSA.

Öreg és hűvös az én ajkam
S fejem körül lángol a Nyár
És Léda csügg az ajkamon.
Szent Junius, könyörülj rajtam.

Napszúrásként küldd rám a Vágyat,
Szájam friss gyermek-száj legyen,
Szamóca-izű, illatos
Szája boldog, szép, szűz leánynak.

Öntözzem e szájjal csak egyszer
A Léda őszi szemeit:
Kigyul majd lelkünkben a Nyár
S jön az Óra nagy üdv-sereggel.

Becsókolnék Léda szívébe
Egy ékes nárcisz-ligetet
S mint kaland-útján egy Zeusz,
Befeküdnék a közepébe.

BIHAR VEZÉR FÖLDJÉN.

„Itt Bihar vezér lakott
S nótáztak méla szűzek.
Most daltalan ez a táj.
Nem félsz, Lédám?” „Nem biz én.”

„Éjfél van. Itt átkozott,
Ki a sírokat töri.
Én a sírokat töröm.
Nem félsz, Lédám?” „Nem biz én.”

„Ősöm keleti vitéz.
Dalokat ölt Nyugaton.
Serkentem a holtakat.
Nem félsz, Lédám?” „Nem biz én.”

„Te vagy a halott ara,
Én a halott mátkafi.
Ránkolvasnak a papok.
Nem félsz, Lédám?” „Nem biz én.”

„Jaj, be szépen süt a Hold.
Leszünk-e mi pirosak
S fölkelnek-e a dalok?
Nem félsz, Lédám?” „Nem biz én.”

„Itt Bihar vezér lakott.
Bús, babonás ez a táj
S tán holnap összeesünk.
Nem félsz, Lédám?” „Nem biz én.”

EGYEDÜL A TENGERREL.

Tengerpart, alkony, kis hotel-szoba.
Elment, nem látom többé már soha,
Elment, nem látom többé már soha.

Egy virágot a pamlagon hagyott,
Megölelem az ócska pamlagot,
Megölelem az ócska pamlagot.

Parfümje szálldos csókosán körül,
Lent zúg a tenger, a tenger örül,
Lent zúg a tenger, a tenger örül.

Egy Fárosz lánkol messze valahol,
Jöjj, édesem, lent a tenger dalol,
Jöjj, édesem, lent a tenger dalol.

A daloló vad tengert hallgatom,
És álmodom az ócska pamlagon,
És álmodom az ócska pamlagon.

Itt pihent, csókolt, az ölembe hullt,
Dalol a tenger és dalol a múlt,
Dalol a tenger és dalol a múlt.

FEKETE HOLD ÉJSZAKÁJÁN.

(Száll, száll fekete Hold,
Barna felhők pirultan égnek
Hulltán egy csúf, kóbor legénynek.

Nagymesszről dörög.
Én fekszem ott félig halottan.
Futottam, sirtam, összerogytam.

Élet? Bor? Asszonyok?
Aléltan hulltam sárga rögre.
Be jó itt, jó itt mindörökre.

Száll, száll fekete Hold.
Csitt, csitt, ma fölkelnek a holtak,
Dalolnak, dalolnak, dalolnak.)

Árnyékok kara:

Csírátlan csókok csillagos rendje,
Örvények, vágyak, nagy áldomások,
Ember-sors titka s kicsike tett:
Ez volt ő.
Alleluja, alleluja,
Nádas Ér partján született.

Asszongók kara :

Aludj, aludj,
Aludj, te szegény,
Dalos, szomorú,
Gyöngé szomorú,
Csókos szomorú,
Csúnya legény,
Barna legény,
Aludj, aludj.

Árnyékok kara :

Im, jött Keletről, Nap fia szinte.
Táncos csillagok csalták Nyugatra.
Hagyjuk aludni. Megérkezett.
Bús útját,
Alleluja, alleluja,
Kinnal rakták ki asszony-kezek.

Egy asszony :

Hess, hess, árnyékok,
Fekete Hold, bujj.
Én teritem be
Barna hajammal
Az elesettet.
Üszkös lelkében
Én gyújtogattam.

Lankadt inába
Én küldtem mérget.
Fényes szemébe
Könnyet én loptam,
Barna sorsába
Én küldtem lángot,
Én szúrom a tört
Furcsa szívébe.

(Száll, száll, fekete Hold.
Csitt, csitt, lent fölkeltek a holtak,
Dalolnak, dalolnak, dalolnak.

Friss hajnal kacagón
Hiába csókolja az arcom,
Verejtékesen alszom, alszom.

Árnyas asszonycsapat
Lesí az én álmatlan álmom
Kóválygva, hogy szívemre szálljon.

S őrzi a szívemet
E babonás, végetlen éjen
Egy rossz asszony ébren, kevélyen.)

MÁRIA ÉS VERONIKA.

Máriától Veronikaig
Ívelnek el a férfi-karok :
Veronikám, asszonyom, Lédám,
Én most álmodni akarok.

Álmodni csecsemő-karokról.
Csókold meleg szájjal a szemem :
Kereszt előtt, Halál előtt, most
Máriára emlékezem.

Ő küldött csókkal az életbe
S tudtam, hogy testem miért töröm :
Az életért. És mi az élet ?
Asszony-öröm, asszony-öröm.

Ki szült s ki tanított a csókra ?
Asszony. S a halál hajnalán
Altass, Lédám. Hadd álmodjam, hogy
Te vagy az anyám, az anyám.

A LÉDA ARANY-SZOBRA.

Csaló játékba sohse fognál,
Aranyba öntve mosolyognál
Az ágyam előtt.

Két szemed két zöld gyémánt vóna,
Két kebled két vad opál-rózsa
S ajakad topáz.

Arany-lényeddel sohse hálnál,
Ékes voltoddal sohse csalnál,
Én rossz asszonyom.

Hús-tested akármerre menne,
Arany-tested értem lihegne
Mindíg, örökig.

S mikor az élet nagyon fájna,
Két hús csipőd lehütné áldva
Forró homlokom.

A SZEMEMET CSÓKOLD.

Inségemből hozzád
Fohászkodom sirással,
Akarod, hogy jó legyek?
A szememet csókold,
Hadd lássam a mélyben
Az elásott kincseket.

Álomban szegődött
Hozzánk és kék lángokkal
Lobogott a szent arany.
Te adtad az álmot.
Merre az arany-mély?
Mutasd meg, hogy merre van.

Ha meg nem találjuk,
Ha csak fázva didergünk:
Lesz-e nekünk szent napunk?
A szememet csókold,
Hadd lássak, hadd lássak,
Mert bizony elkárhozunk.

BÖLCS MARUN MESÉJE.

„Volt egyszer.“ Bölcs Marunról
Szól ez együgyű ének.
Legendás Eufrát körül
Ő tudta a legszebb meséket.

Ifjú, szerelmes sejkek
S vágyó, szűz asszony-rózsák,
Minden ékes szerelmi kert
Marunnak fizette adóját.

S jött Bajla, buja asszony,
Marun szemébe nézett.
„Volt egyszer.“ Tovább mondani
Nem tudta soha a meséket.

A HOLNAP ELÉBE

HAZAMEGYEK A FALUMBA.

Szigorú szeme meg se rebben,
Falu még nem várt kegyesebben
Városi bujdosóra.

Titkos hálót értem szötte
S hogyha leborulok előtte,
Bűneim elfelejtí.

Vagyok tékozló és eretnek,
De ott engem szánnak, szeretnek.
Engem az én falum vár.

Míntha pendelyben látna újra
S nem elnyűve és megsárgulva,
Látom, hogy mosolyog rám.

Majd szól: „Én gyermekem, pihenj el,
Békülj meg az én ősz szívemmel
S borulj erős vállamra.“

Csicsijgat, csíttit, csókol, altat
S szent, békés, falusi hatalmak
Ülnek majd a szívemre.

S mint kit az édes anyja vert meg,
Kísirt, szegény, elfáradt gyermek,
Úgy alszom el örökre.

ÍGY SZÓLNA A SZÓM.

Kincstermemben, hol állna a trón
Arany-dobogón,
Lelki pórok szürke hadához
Majd szólna a szóom :

„No, falka, most már szép a dalom ?
Itt a hatalom :
Kórusban bögitek a himnuszot,
Hogyha akarom.

Ti ? Nekem ? Csíba már, pulya had,
Csúf koldus-csapat.
Arany-zár van a szívemen már,
Hétzárú lakat.

Lédám, készülj az Útra velem :
Szépség, Szerelem.
Többi dalom neked yachtunkon
Elénekelem.

Más ég alatt, szűz hajnalokon,
Lármás habokon,
Életem, sorsom, átkom, üdvöm
Majd elzokogom.

S ha majd a Kéjtől mindent elszedünk,
Aludni megyünk.
Arany-hajónkkal, szent holt dalokkal
Együtt süllyedünk.

Utat, mob. Könnyed hiába hull.
Megy, megy zordonul:
Király megy. Ruhátok se érje,
Amig elvonul.“

Kincstermemben, hol állna a trón
Arany-dobogón,
Lelki pórok szürke hadához
Így szólna a szóm.

DALOK TŰZES SZEKERÉN.

Vad paripáim, hajrá.
Tompоротok ma véresre verem.
Ma én vagyok ifjú Apolló.
No, ki jön utánunk?
Ki éri utól tüzes szekерem?

Gyí, keselyem: fiatal Bűn,
Gyí, jó lovam: fekete Álom,
Mi áttörünk, vad paripáim,
Ezen a szürke életen,
Mi áttörünk a barna halálon.

Kerekeim a sár ne érje,
Pataítokat semmi piszok.
Fény-országúton, hajrá paripáim,
Nem vágnak elénk
Soha gyöngе karú, vén kocsisok.

Kis kordék dőcögése
Átkát utánunk szórja, no, szórja,
Úgy-e paripáim? Hol járunk mi akkor,
Hol jár már akkor
Az új daloknak ifjú Apollója?

KI AD TÖBBET ÉRTE?

Sok szépet fog adni a Halál.
Az Élet kissé szűken mérte.
Eladom, amit a Halál ad,
Ki ad többet érte?

Késő értés, késő szeretet,
Egy szó, amit ki sohse mondtak,
S dicsőség. Végáron eladnám
Egy hiú bolondnak.

Olcsó vásár, a díj egy pohár
Títkos mámor-italal telve,
Hogy haljak meg valami trágár
Nótát énekelve.

MARADHATSZ ÉS SZERETHETSZ.

Előtte a fiatal nő-test
Parfüm-hírnöke jönne
És az öröm jönne utána,
Szemérmesen köszönné.

Nem hallott rólam, sohse látott,
Lábamnál ülve nézne
Hosszú órákig a szemembe
És szólna félve, félve:

„Leány vagyok, idegen, tiszta,
Nem látott férfi senki,
Szép vagyok, szegény és hazátlan,
Szeretnék szeretni.“

S én visszanéznék a szemébe
S szólnék, mint bús beteghez:
„Leány, akaratod legyen meg,
Maradhatsz és szerethetsz.“

AZ ÉN KÉT ASSZONYOM.

És meghalok és semmi, semmi.
Körülbelül két asszony fogja
Észrevenni.

Az egyik az édes anyám lesz,
A másik meg egy másik asszony,
Ki sírasson.

Be szép lesz: egy idegen sírra
Két asszony hordja a virágot
És az átkot.

AZ ELBOCSÁJTOTT LÉGIO.

Katonáimat elbocsájtom,
Fegyvereiket Isten ójja.
Idegen zsoldban is azok legyenek,
Kik nálam egykor voltak:
Álmoknak légioja.

Versek, álmoknak légioja,
Harcoljatok ezután másnál.
Elfáradt, szegény, bús, vén vezérek,
Most egy kicsit elbujdosik
S megáll az elmúlásnál.

Hajrá, én vitéz katonáim,
Olyan mindegy az, ki a gazda.
Harcoljatok avval, ki harcot akar
S hagyjátok el a harctalant,
Föl, föl, föl a magasba.

AHOL ÁRGYILUS ALSZIK.

Vagyok én már: a Jövendőnek
Áldott, virágos méhében alszom.
Apró fiúk, csitri leányok
Hajnali lelkében szunnyadozik
Az én fényes Árgyilus-arcom.

Ők, a Jövendő, látanak engem.
Gyűlölöm ezt a vig, kicsi népet:
Szunnyadozó Árgyilus-arcom
Miért rejtik? Hogy Árgyilus vagyok,
Miért titok, amíg csak élek?

Szeretném megfojtani őket.
Csitri leány, apró fiú hátha
Hörögve fednék föl a Jövendőt:
„Balgá nagyok, itt jár, köztetek él
Árgyilus, az álmok királya“.

AKIKNEK DAJKÁJA VAGYOK.

Dajka vagyok, bő, magyar emlős.
No, sok rim-pólyás, gyöngé gyermek,
Gyertek hát a mellemre, gyertek.

Szívjátok el sok-vérű szómat,
Tanuljátok el az erőmet.
Így nőnek a kicsik, így nőnek.

S ha duzzadt emlőm elfonnyad majd,
Ugy-e, kis rimes apró szentek,
Utólag majd királlyá kentek?

S bámulom majd a daliákat,
Kik nőttek az én szívem kosztján,
Én, száraz dajka, agg oroszlán.

ÉNEK A VISZTULÁN.

Isten vidám úr a Föld fölött :
Lengyelországot Isten óvja.
Polónia a vidám rabok
S törött sajkások vig hajója.

A Visztulánál hajdan s ma is
Tréfás, dalos halászok ülnek
S Polóniának asszonyai
Új és új lengyelt egyre szülnek.

Halat a Visztula s gyermeket
A lengyel asszony ad örökké.
Miért hát a Halál jelszava,
A sírból szálló „soha többé“?

Boldog hajó a vén gálya is,
Ha hátán gyermekek is futnak.
S nincs ott pokol és nincs ott Halál,
Ahol dalolni s szülni tudnak.

Isten vidám úr a Föld fölött,
Minden fajzatnak üdvössége.
Az Isten: Élet — halleluja —
S az Életnek nincs soha vége.

VIG ÚRFIAK BORA.

Vig úrfiak borából,
Bevallom, ittam én is.
Torkom azért reszelős,
Szivem azért fekete.

Vig úrfiak borától
Tán meg is részegedtem.
Utálni azért merek,
Gyűlölni azért tudok.

Vig úrfiak borában
Sok a mérges bölcsesség,
Sok a gonosz becsület,
Sok az ártalmas malaszt.

Vig úrfiak borának
Hírét örömmel költöm :
Csúf, mámoros éjszakák,
Nekem hajnalt hoztatok.

Vig úrfiak borához
Akarom elvezetni,
Akit a cél elkerül
S akít a sors bekerít.

Vig úrfiak borából
Kiszáll fennen a bosszú,
Az igazság, a csömör
S a fényes, nagyszerű harc.

A BÉLYEGES SEREG.

Krisztus szent árnya s Heine ördög-arca
Táncolnak előttünk az uton.

Hull, hull a szitok, a röhej, a sugár.

Szaladnak a bélyegesek

S egy nagy csillag van a homlokukon.

Választott fajzat: messze előtte

Bítós, szomorú hegyek

S ők mennek rongyoltan, szórtan, bélyegesen.

Bús ördögök, szent mordály-égetők,

En veletek megyek.

Véreteik, ha idegen is százszor,

Mégis az enyém. az enyém,

Véres ajkakkal mézes asszonyaitok

S nyitott szívvel baráti, hű fiuk

Átöntötték belém.

Büszke kárhozók, eldobhattok százszor,
A lelkem százszor utánatok oson.
Örök bolygók, örök riasztgatók,
Idők kovászai, megyek én is veletek
Bélyegesen, csillagosan.

Miénk ez a könnyes, nagy Élet.
Kórágyon és kereszt alatt
Hajrá, hajrá a Jobb felé.
Én csunya, sárga-foltos seregem,
Futok veled és megáldalak.

PAP VAGYOK ÉN.

Igéim bővek, zengők, nagyok :
Papoknak ivadéka vagyok.

Kálvin szírt-lelke játszott velem
S a szép hazugság lett kenyерem.

Korcs hegyi-beszéd minden dalom
S a hítem : egy pogány hatalom.

Jószágom, pénzem nincsen nekem
S mégis a Pénzt, a Pénzt hirdetem.

S egyszer, életem csunya fokán,
Pap akartam lenni Kalocsán.

Rómához állott, kicsi hja,
Prédikátorék pogány fia.

Óh hazugságnak örök tora :
Pap vagyok én, léha címbora.

Pogány rímek, muzsikák között
Szomjazok valami örököt.

Pokollal lelkem alig rokon,
Mennyet várok nagy mámorokon.

Álmom az Ige, az Üdv, az Út:
Be hazug élet, óh be hazúg.

AGG NÉRO HALÁLA.

Szép Rómám alszik s én virrasztok,
A büszke Nérót temetem.
Fiúk, új lányt és új poétát
Hozzatok ide nekem.

Hideg az én vörös palástom,
A lányt csak szememmel falom,
Nem ad már hőt boros Falernum
És fűzfá-nóta dalom.

Megmondanám annak a lánynak,
Hogy ő az Isten és nem én,
Hogy ezerszer boldogabb nálam
Egy kemény inú legény.

Megölelném az ifjú költőt
És sirva szólnék: dalra fel.
Nincsen Olímpusz: az a költő,
Aki hisz és énekel.

Aranyaim elibük szórnám:
Boruljatok össze, nosza
És csendülne a muzsikások
Szerelmes, szent himnusza.

Vörös palástom rájuk dobnam,
Mig vonagolnak a gyepen
S akkor szúrjatok a szívembe:
Haljak meg szerelmesen.

Róma aludjék: ifjú Cézár
Jöjjön utánam, akarom.
Érjen más által diadalmat
A csókom és a dalom.

ÁLOM EGY MÉHESRŐL.

Páris helyett: falu csöndje,
Csöndes Ér, szagos virágok,
Zöngő méhek s hárs alatt
Hahotázó gyermekek,
Okuláré és karos-szék.

Méhes mellett hűvös álmok
S kék szakadtak ágyétkomból,
Unokák és gyermekek,
Bolondok és pajkosak,
Babrálgatnák ősz szakálam.

Alkonyatkor ósdi könyvet
Ejtenék ki vén kezemből.
Fölöttem az Ég ragyog:
„Hess, aludni gyermekek,
Csillagot néz nagyapátok.“

Méhes alól a világot
Össze-vissza jól befutnám,
Mosolyogva, boldogan,
Ülve-szállva, gögösen
Talán Párisban is járnék.

Holdas képpel, ezer boggal,
Száz titokkal, ígérettel
Jön az Élet s csalogat.
Kupát fogok s nevetek:
„Nem kellesz, sápadt boszorkány.“

Méhes mellől szent nagy éjben
Békés lelkemből szállnának
Bátor, tiszta, szűz, erős,
Föld-szagú gondolatok
S küldném őket a világba.

A NAGY KÉZ TÖRVÉNYE.

Látjátok, feleim, ti búsak,
Vigadók, harcosak, levertek?
Egy tréfás kéz fölírta az égre:
„Ember-pajtások, erre gyertek“.

Bolond, nagy Kéz, iromba betűk:
Tíz öltő szeme belefárad.
S mire az írást jól kibetűzzük,
Már el is futott néhány század.

S mi táncolunk a nagy Kéz alatt.
S mennyi jószág hal meg kevélyen,
Véres fejjel és mennyi ős-szépség,
Mert betűket látunk az égen.

S a Kéz, a nagy, tréfás kéz, figyel:
Van még itt lenn hívő Pietró?
S ha a betűket már-már olvassuk,
Ő letörli s új betűket ró.

EGY JÖVENDŐ KARÁCSONY.

Jön a karácsony fehérén
S én hozzám is jön talán majd
Valaki a régiékből.

Csöndesen lép a szobámba
S én köszöntöm: „Béke, béke“.
A küszöbön sápadt orvos.

És szorongva szól a vendég:
„Ma karácsony van, karácsony,
Emlékszel a régiekre?“

És bámulva és vidáman
És kacagva mondom én majd:
„Ma karácsony van, karácsony.“

És szorongva szól a vendég:
„Valami tán fáj a múltból?“
Megmozdul a sápadt orvos.

És bámulva és vidáman
És kacagva mondom én majd:
„Hiszen én még sohse éltem.“

És hörögve mondom én majd:
„Ki a szobámból, pogányok.“
Döng az ajtóm és bezárul.

És hörögve mondom én majd:
„Hiszen én meg se születtem.
Karácsony van, száll az angyal.“

És a nagy, szomorú házban
Zsoltárokat énekelve
Hajnalig várom az angyalt.

AZ ÉN SÍRÁSOM.

Akit én siratok, ne sirjon
S aki temet, az sírt ne ásson:
Én vagyok a temető-király
S mindenható az én sírásom.

Ha én sírok, a nagy Élet sír,
Mulás, bukás, csőd, sóhaj, átok.
Az eleve-elrendelés züg,
Ha én fájdalmasat kiáltok.

Akit szeretek, annak könnyet,
Fájdalmat tudok kölcsön-adni.
S halálban is szép lesz babéros.
Akit én fogok elsíratni.

A HOLNAP ELÉBE.

„Állj meg!“ Ordít utánam az éjben
Cafra sereggel a Tegnap.

„Állj meg!“ És én megyek, megyek.

„Állj meg!“ Vágok a sűrű bozótnak,
Holdnak, pokolnak, fellegeknek
És egyedül és egyedül.

Vár, vár: futok a Holnap elébe.
Apám, anyám, papok és bárdok,
Nem keíletek, nem kellett.

Ősök, árnyak, tegnapi legények,
Testvéreim vérben és kupában:
Undok Tegnap, maradatok.

Megyek a bús, nagyszerű Sötétnek.
„Állj meg!“ Nem. Előttem a Holnap.
Engem vár, engem, rohanok.

HA A SZEMEM LEFOGTÁK.

Óh, elégtétel éjszakája,
Óh, gyönyörűség éjszakája:
Szememet már lefogták szépen
És senki sem emlékszik rája.

Senki se tudja, mint néztem rá,
Kire haraggal kire kéjjel?
S ostoba kis emlékezések
Indúlnak útnak szerte-széjjel.

AZ ÉRTŐL AZ OCEÁNIG.

Az Ér nagy, álmos, furcsa árok,
Pocsolyás víz, sás, káka lakják.
De Kraszna, Szamos, Tisza, Duna
Oceánig hordják a habját.

S ha rám dől a szittyá magasság,
Ha száz átok fogja a vérem,
Ha gátat túr föl ezer vakond,
Az Oceánt mégis elérem.

Akarom, mert ez bús merészség,
Akarom, mert világ csodája:
Valaki az Értől indul el
S befut a szent, nagy Oceánba.

TARTALOMJEGYZÉK.

A HALÁL ROKONA

	Oldal
Az anyám és én	5
Nóta a halott szűzről	7
Párisban járt az Ősz	8
Egy ismerős kis fiú	9
A hotel-szobák lakója	10
A percek aratója	11
Elilllant évek szőlőhegyén	12
Közel a temetőhöz	13
A Halál rokona	14
A köd-be-fúlt hajók	16
Halál a sineken	17
A nagy Álom	19
A rég-halottak pusztáján	20
A fláim sorsa	21
A platán-fa álma	22
Sírni, sírni, sírni	23
Az őszi lárma	25
Megcsókolom Csók-kisasszonyt	26
A Halál autombílján	27
Három őszi könnycsepp	28
Az én koporsó-partipám	29
A fekete zongora	31

A MAGYAR MESSIÁSOK

Beszélgetés egy szekfiúval	35
Hazavágyás Napfény-országból	37
Menekülj, menekülj innen	38
Hepehupás, vén Szilágyban	39

	Oldal
Gémeek az Olimpusz alatt	40
Gyáva Barla diák	42
Fölszállott a páva	43
Mátyás bolond diákja	45
Megáradt a Tisza	46
A magyar Messiások	47
Egy csúf rontás	48
Szent Margit legendája	49
A befalazott diák	50
Páris, az én Bakonyom	52
Egy jövő költő	54
Délibáb-ösöm Kőd-városban	55
Én nem vagyok magyar?	56
A Duna vallomása	57
Az Avar-domb kincse	60

AZ ŐS KAJÁN

Örvegy legények tánca	63
Jó Csönd-herceg előtt	65
A Halál-árok titka	66
Sötét vizek partján	67
Mostohám a Betűben	68
Akik mindig elkésnek	69
A nyári délutánok	70
Sárban veszett hó	72
Rózsáliget a Pusztán	73
Az ős Kaján	74
Álom álom helyett	78
Az áhított csömör	80
Cseng az élet	81
Várás a Tavasz-kunyhóban	82
Bolyongás Azur-országban	83
A karácsony férfi-ünnep	84
Az alvó csók-palota	85
Asszonyok a parton	86

MI URUNK: A PÉNZ

	Oldal
Sírás az Élet-fa alatt	89
Ülök az asztal-trónon	90
A nagy Pénztárnok	91
Öröm-város volt a hazám	93
Lázár a palota előtt	94
A gazdagság álma	98
Judás és Jézus	99
Csak egy perc	101
Havasok és Riviéra	102
Uzsorás Khíron kertje	104
Pénz a remeteségben	105
Vér és arany	106
Mi urunk: a Pénz	107
Futás a Gond elől	108
A Zozó levele	110
Pénz és Karnevál	111
Dús lovag násza	112
A néma madarak	113
Thaizok tavaszi ünnepe	114
Mammon-szerzetes zsoltára	116

A LÉDA ARANYSZOBRA

Csolnak a holt tengeren	119
Absolon boldog szégyene	121
Kereszttel hagylak itt	122
Örök harc és nász	123
Valamikor lyányom voltál	124
Két hajdani szeretők	126
Add nekem a szemeidet	128
Lédával a bálban	129
Jöjj, Léda, megölellek	130
Nem mehetek hozzád	131
Léda a kertben	132
Szent Junius hívása	133

	Oldal
Bihar vezér földjén	134
Egyedül a tengeren	136
Fekete Hold éjszakáján	137
Mária és Veronika	140
A Léda arany-szobra	141
A szememet csókold	142
Bölcs Marun meséje	143

A HOLNAP ELÉBE

Hazamegyek a falumba	147
Így szólna a szóm	149
Dalok tüzes szekeren	151
Ki ad többet érte?	152
Maradhatsz és szerethetsz	153
Az én két asszonyom	154
Az elbocsájtott légió	155
Ahol Árgyillus alszik	156
Akiknek dajkája vagyok	157
Ének a Visztulán	158
Víg úrfiak bora	159
A bélyeges sereg	161
Pap vagyok én	163
Agg Néró halála	166
Álom egy méhesről	167
A nagy Kéz törvénye	169
Egy jövőendő Karácsony	170
Az én sírátom	172
A Holnap elébe	173
Ha a szemeim lefotgák	174
Az Értől az Oceánig	175

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 04 06 08 017 5